

## Úkol na závěr

### Zoque (indiánský jazyk, jižní Mexico)

(1)	tihu	on přišel	kaʔu	on je mrtvý	poju	on bežel
	tihpa	on přichází	kaʔpa	on umírá	popja	on běhá
	tihkeʔtu	on taky přišel	kaʔkeʔtu	on je taky mrtvý	pokjeʔtu	on taky bežel
	tihkeʔtpa	on taky přichází	kaʔkeʔtpa	on taky umírá	pokjeʔtpa	on taky běhá

1. Z dat v (1) zjistěte, jak zní morfémy pro "3sg min. č.", "3sg přít. č.", "taky". Taky ~~udejte~~ všechny kořeny.
2. Napište pravidlo pro umístění [j]. Toto pravidlo se jmenuje META.

(2)	kunu	on padl
	kunba	on padá
	kungeʔtu	on taky padl

3. Napište pravidlo, který se týká alternací znělosti, kterou najdete v koncovkách, a které přičiny je nosovka na konci kmene. Toto pravidlo se jmenuje ZNEL.

(3)	pf	ipf	pf taky	ony pf	
a.	kiʔmu	kiʔmba	kingeʔtu	kimjahu	jít nahoru
b.	kihpu	kihpa	kipkeʔtu	kipjahu	jíst
c.	maŋu	maŋba	maŋgeʔtu	maŋjahu	přijet
d.	hahku	hakpa	hahkeʔtu	hakjahu	projít
e.	kunu	kunba	kungeʔtu	kunjahu	padat
f.	ʔeht̪su	ʔets̪pa	ʔets̪keʔtu	ʔeht̪jahu	tancovat
g.	wihtu	witpa	witkeʔtu	wihcahu	chodit
h.	sohsu	sospa	soskeʔtu	sohʃahu	vařit

4. V datech v (3) najděte morfém pro "3pl min. č." (čtvrtý sloupec)  
Pozn.: sloupec "pf" obsahuje typ "on přišel", sloupec "ipf" "on přijde", sloupec "pf taky" "on taky přišel".
5. Pozorujeme, že [h] se střídá s nulou. Napište odpovídající pravidlo. Toto pravidlo se jmenuje H.
6. V (3e-f) se objevuje alternace poslední souhlásky kořene. Napište pravidlo, které ji popisuje (jen "tento seznam zvuků se mění v tento v tomto kontextu"). Toto pravidlo se jmenuje PAL.
7. Je nutno řadit H a PAL? V případě, že ano, dokažte proč, udejte pořadí pravidel a zjistěte vztah mezi H a PAL (bleeding, feeding, counter-bleeding, counter-feeding).

- (4) a. nepu on myl (nádobí)  
kenu on viděl  
tsaṅu on dal facku  
sunu on miloval
- b. naṅepjatəhpa oni se myjí navzájem  
nakjepatəhpa oni se vidí navzájem  
naṅʃaṅjatəhpa oni se perou  
naṅupatəhpa oni se milujou navzájem

8. V (4a) jsou ~~uvedené~~ nové kořeny, které už dokážete najít.
9. V (4b) najděte reciproční morfém (č "se"). Dávejte pozor na to, aby se vaše segmentace hodila k (4a) a ladila se všemi pravidly, která už znáte.
10. Je nutno řadit META a PAL? V případě, že ano, dokažte proč, udejte pořadí pravidel a zjistěte vztah mezi META a PAL (bleeding, feeding, counter-bleeding, counter-feeding).

(5)

	1. os. sg.	2. os. sg.	3. os. sg.	on + pf	
a.	mbuhtu	mbjuhtu	pjuhtu	puhtu	vyjít
	ṅgenu	ṅgjenu	kjenu	kenu	vidět
	nduhu	ṅjuhu	cuhu	tuhu	střelit
	ndziṅu	ṅdziṅu	ṅjiṅu	ṅsiṅu	plavat

11. V (5) jsou ~~uvedené~~ nové kořeny, které už dokážete identifikovat díky sloupci "on + pf".
12. Jde tu o morfémy, který označují první, druhou a třetí osobu j.č. Jak zní?
13. Pozorujeme, že nosovka, která je součástí přípony, se asimiluje na následující segment. Napište pravidlo, který popisuje tuto asimilaci. Toto pravidlo se jmenuje N-ASS.
14. Nařad'te N-ASS do pořadí pravidel, které už znáte:
1. ~~keré~~ je pořadí N-ASS a META?
  2. ~~keré~~ je pořadí N-ASS a PAL?
  3. ~~taky zjistěte~~ pořadí META a ZNEL.
- Pokaždé, ~~udejte~~ vztah mezi pravidly (bleeding, feeding, counter-bleeding, counter-feeding)
15. ~~Udejte celou mluvinici, kterou jste napsali, t.j.~~ pořadí všech pravidel.